

ІЗРАЇЛЬСЬКА ПОЛІЦІЯ НЕ МАЄ ДОКАЗІВ ПРО „ЗЛОЧИННІСТЬ” І. ДЕМ'ЯНЮКА

Єрусалим, Ізраїль. — Ізраїльська поліція правдоподібно не має достовірних доказів проти українця Івана Дем'янюка, що він під час Другої світової війни займався воєнними злочинами і був головним наглядачем-сторожем у відомому концентраційному таборі Трєблінка в Польщі, у якому в газових камерах загинуло біля 900,000 в'язнів, в більшості жидів. Ізраїльська газета „Джерузалем Пост” у числі з 29-го липня ц.р. друкувала англійською мовою.

Як відомо, І. Дем'янюк сидить тепер в'язниці в Ізраїлі. Він був переданий ізраїльському уряду америкаанським Департаментом справедливості в лютому 1986 року, не зважаючи на заходи його правного оборони адвоката Марка О'Коннора, який вже тоді оспорував заклики висунути проти Дем'янюка речення ОСІ, яке покористувалося проти Дем'янюка, як у багатьох інших випадках, советськими „документами” і „свідками”, згідно пересланими КГБ свідченнями записаними на відеострічку.

Після його передання ізраїльським властям і розголошення справи доконтинент, „злочинця”, зокрема знищення 900,000 жидів на протязі 1942-43 років, зголосились добровільні свідки в користь І. Дем'янюка, які на власні очі бачили „Івана Грізного” в Трєблінці і заявили, що Ізраїль держить під замком не ту людину.

Тепер після кількох місяців перебування Дем'янюка в ізраїльській в'язниці, до речі, тій самій, у якій сидів Адольф Айхман, показалося, що поліція не має достатніх доказів, а зокрема свідків, які могли б ідентифікувати І. Дем'янюка, а „Іваном Грізним” і посвідчити, що це дійсно ця сама особа, лише „Джерузалем Пост”. Прокуратор Ізраїля Йона Блятман вже кілька разів просив суд

про продовження речення перебування Дем'янюка у в'язниці, бо прокуратура і поліція, мовляв, ще не готові до процесу. Тимчасом кореспондент „Джерузалем Пост” Барбара Амуял довідалася, що поліція і слідчі взагалі не допитували в'язня вже від довгого часу, а родина І. Дем'янюка, яка разом з адвокатом М. О'Коннором перебувала в Єрусалимі і мала можливість зустрічатися з ним, каже, що він вже довго не бачив поліцейних слідчих у своїй камері, яку стережуть вдень і вночі три поліцейні при допомозі телевізійної камери.

На запитання кореспондента М. О'Коннор заявив 28-го липня, що поліція і прокуратура взагалі може опинитися в дуже незручній ситуації і матиме великі труднощі ідентифікувати „Івана Грізного” з І. Дем'янюком. Згаданий адвокат свідомий, що Ізраїль намагатиметься „зберегти обличчя” і може змінити обвинувачення з „злочинів” Дем'янюка у Трєблінці на його участь у частинах СС, що було б, очевидно, згідно з ним, для підсудного.

З уваги на зацікавлення справою І. Дем'янюка засоби масової інформації, поліція і прокуратура намагаються тепер заповнити найважливіший суд і ізраїльський парламент, що вони мають достатньо доказів проти Дем'янюка, але „існують деякі процедуральні проблеми”, які до процесу треба буде висвітлити. Також „треба освіжити в пам'яті деяких свідків”, колишніх в'язнів Трєблінки, поліції з тих часів.

Вони запевняли парламентаристів, що до вичерпання речення перебування обвинуваченого в тюрмі, вони „освітять, відтворять в пам'яті свідків” злочини „Івана Грізного”. Доки це не станеться треба пояснювати, що справа І. Дем'янюка є під слідством і як така вона не повинна бути предметом спекуляцій преси.

ЕКЗЕКУТИВА УАКР ВІДБУЛА СВОЇ ЧЕРГОВІ НАРАДИ

Глен Спей, Н. Й. (Р. Б.). — Останнє засідання Президії Секретаріату СКВУ, конференція для перегляду виконання Гельсінкських Угод, Рада Української Співдружності, організаційні, фінансові та ряд інших важливих справ були предметом нарад Екзекутиви УАКР, що відбулися тут на оселі УБС, в суботу, 26-го липня ц.р. від 11-ої до 3-ої год. полудні.

Відносно останньої другої сесії Президії Секретаріату СКВУ, що відбулася 11-12-го липня 1986 року, в Торонто, звітуював представник, голова Крайової Ради д-р Богдан Шебунчак. Представники УАКР і ВФ не взяли участі в сесії з причини візиту до Мюнхену на похорон с.п. Ярослава Стецька.

Вправді цим разом взяв участь в сесії секретар Микол Барабаш, але він виразно заступав становище УАКР і ВФ. Справа в ВФ далі не наладилася. Ведеться кампанія проти президента СКВУ Петра Саварина.

П'ятий Конгрес СКВУ відбудеться від 5-9-го жовтня 1988 року в Торонто. Як що не буде можливо отримати на цей час заль, то V Конгрес СКВУ відбудеться 23-27-го листопада 1988 року.

Програму комісії, до якої входить резолюційна, очолює УАКР. Головою цієї комісії є д-р Б. Шебунчак, а резолюційної ред. Ольга Кузьмич.

Організаційну комісію, до якої входить комісія: реєстраційна, верифікаційна, імпрезова, бенкетова і інформаційна, очолює заступ

ник президента Василь Кирилюк. Склад Номінаційної і Статуткової комісії нормований статутами СКВУ. До Номінаційної комісії входять по два представники із ЗСА і Канади, і по одному представнику з Австралії, Європи і Південної Америки. Загально-конгресову комісію очолює президент П. Саварин.

Від 4-го до 14-го листопада 1986 року в Відні, Австрія, відбудеться вже третя чергова конференція для перегляду виконання і наслідків Гельсінкських Угод. Перша така конференція відбулася в Београді (1977-78), друга в Мадриді (1980-1983).

Комісія прав людини при СКВУ, що її очолює Християна Ісаїв, візьме участь у цій конференції і під її проводом по одному представникові від обох центральних громадських установ в ЗСА УАКР і УАКР. Кошт поїздки делегатів передбачений на суму 20,000 дол. тому та ту ціль необхідно перевести відповідну збірку поміж членством і громадським. Присутні на засіданні Екзекутиви започаткували збірку своїми пожертвами, яка дала суму 175 дол.

Зайво доказувати, що такі конференції дають рідкісну нагоду національним і державним організаціям брати участь у підготовці матеріалів державному представництву ЗСА для обговорення на конференції і влаштувати своїми засобами акції масової інформації при наявності численних дипломатів і інтернаціональної преси.

(Закінчення на стор. 4)

ДЖ. БУШ ВІРІТЬ У ЗАМИРЕННЯ НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ

Каїро, Єгипет. — Віцепрезидент З'єднаних Штатів Америки Джордж Буш, напередодні приїзду до Вашингтону і закінчення його 12-денної візиту, в країнах Близького Сходу заявив кореспондентам в Каїро, що він, перебівши розмови з лідерами Ізраїля, Йорданії і Єгипту, а також з їхніми близькими співробітниками і дорадниками, вірить, більше як перед тим, що у цьому районі світу прийдє незабаром, а найдалі до 10-ох років, до правдивого миру.

Перед своїм виїздом з Єгипту, Дж. Буш відвідав міжнародний корпус миру у якому служать також 100 американських воїнів і воїнок 10-ох інших країн у Синайській пустині, розмовляв на протязі двох годин з президентом Єгипту Госні Мубараком та іншими єгипетськими політичними особами і верстает до ЗСА з оптимістичними надіями на замирення не тільки арабських країн з Ізраїлем, але також між собою, наприклад в Лівані, Іраку й Ірані та багатьох інших країнах, які переживають не тільки політичну, економічну та іншу кризу, але ведуть між собою дуже коштовні війни та міждержавну боротьбу, яка дорешти руйнує їхні вигляди на поправу життя цих народів. Крім того, з розмов в Ізраїлі і Йорданії Дж. Буш зробив висновок, що тамашні лідери радше хочуть шукати порозуміння шляхом переговорів, бо сьо годішні війни дорешти вичерпують їхні матеріальні ресурси і спричиняються до занепаду економічних систем.

Очевидно, єгипетські і йорданські речники, з якими мав змогу зустрічатися віцепрезидент Дж. Буш, намагаються на розв'язці палестинської проблеми, тобто знайдення для палестинців території на якій вони могли б жити своїм власним самостійним життям, замість того, щоб вони жили під сильною окупацією ізраїльського війська і посилали існуючий антагонізм між арабським світом й ізраїльським державою.

Супроводжуючи віцепрезидента у близькосхідній подорожі офіційні особи ЗСА кажуть, на основі власних спостережень і студій, що розв'язка палестинського питання не є такою легкою, як дехто собі уявляє. Наприклад, кілька зустрічей палестинців, які живуть в Ізраїлі і Йорданії з Дж. Бушом показали, що між самими палестинцями існують чимало непорозумінь, які спочатку вони мусять між собою пологати. Іншим питанням залишається справа Палестинської Визвольної Організації і її численних фракцій, які радше наставлені на війну з Ізраїлем у переконанні, що інші арабські країни допоможуть їм встановити палестинську державу на території теперішнього Ізраїля. Тому вони ще й досі не визнали права тієї держави на самостійне існування і не підпорядкувались двом резолюціям ООН.

Віцепрезидент Дж. Буш, прибувши у вівторок, 5-го серпня ц.р. до Вашингтону, звітуйте про свої розмови і спостереження президенту Роналду Регену.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ ОДОБРИЛА САНКЦІЇ ПРОТИ ПАР

Вашингтон. — Сенатська Комісія закордонних зв'язків схвалила 15 голосами проти двох економічні санкції проти Південно-Африканської Республіки. Ці санкції включають в себе заборону нових американських капіталовкладень в ПАР, заборону американським банкам надавати нові кредити Південно-Африканській Республіці, припинення імпорту вугілля і урану з ПАР.

Висліді голосування дають змогу вважати, що економічні санкції будуть одобрені значною більшістю сенаторів, коли резолюція буде внесена на голосування перед повним складом Сенату.

Вважають, що якщо президент Роналд Реген накладе вето на резолюцію Сенату, то це вето буде унеможливлене, бо більш як дві третини сенаторів підтримають санкції проти ПАР.

Лідер республіканської більшості Боб Дол сказав після голосування в Комісії закордонних зв'язків: „Більш Дім дістав досить чітке послання, яке говорить, що санкції не лише бажані, але й необхідні”.

Демократ Алан Кренстон додав, що запропоновані санкції недостатні і що коли рішення Комісії почне

обговорювати увесь Сенат, він внесе пропозиції, які посилюють заходи проти ПАР.

Двама сенаторами, які голосували проти санкцій, були республіканці Джессі Гелмс і Леррі Пресслер. „Ми готові прийняти проти дружньої нам країни різні санкції, але не думаємо робити це щодо країни, ворожій нам (тобто Советському Союзу). Це є лихеміством”, — сказав Дж. Гелмс.

Резолюція, прийнята сенатською Комісією, вимагає звільнення з тюрми Нелсона Манделі, засудженого урядом ПАР за тероризм на довгочасне ув'язнення. „Він, — сказав про Манделу сенатор Гелмс, — є комуністом! перш, ніж настоювати на його звільненні, треба знати, що він захищає і за що бореться”.

Кілька місяців тому Мандела заявив американським репортерам, які відвідали його у в'язниці, що він є марксистом, що Советський Союз є країною зразково демократичною якщо його випустять з тюрми, то він і далі буде боротися з урядом, застосовуючи методи насилья.

Очікують, що Сенат приступить до обговорення пропозицій Комісії закордонних зв'язків цього тижня.

Родина А. Шаранського дістала дозвіл виїхати з ССР

Москва. — Брат Анатолія Шаранського, що в лютому цього року дістав право на виїзд із ССР після дев'яти років перебування у в'язниці і таборів праці, як також його мати, одержали дозвіл виїхати із ССР до Ізраїля і мусять це зробити до 23-го серпня ц.р. Про це повідомили Леоніда Шаранського в понеділок, 28-го липня, советські урядові чиновники. Крім них також одержали дозвіл на виїзд дружина Леоніда Шаранського, Іраїда, і їхні два малолітні сини.

Дозвіл на виїзд родина А. Шаранського одержала за чотири місяці після того, як вони звернулися з таким проханням до Верховної Ради ССР. Мати Шаранського признає, що мала дуже мало надій одержати дозвіл, хоча американські чиновники, які допомогли винятки А. Шаранського на советських шпигунів в наслідок відповідного договору із ССР, вимагали, щоб в слід за А. Шаранським дали дозвіл також його матері та братові.

В Ізраїлі А. Шаранський

на вістку про можливість еміграції для його родини уважав, що ця справа тягнулася чотири місяці тому, щоб зробити їй голосу політичну „аферу” перед зустріччю Горбачова з Регеном.

Західні дипломати думають, що цей дозвіл на виїзд цілої родини є доказом, що М. Горбачов хоче розв'язати позитивно деякі проблеми людських прав і тим поправити своє становище до Заходу. Це постійно мають застереження, що ССР грубо порушує права на свободу особи. Але поза родиною Шаранських досі немає доказів, щоб обставини інших дисидентів в ССР покращили або, щоб ув'язнених думали звільнити.

В загальному кількість осіб, переважно жидів, що можуть виїхати із ССР, є дуже малою. Як інформувє Міжнародне Бюро Еміграції в Женеві, від початку року із ССР виїхало лише 361 жидів, що в порівнянні із 1979 роком, коли емігрувало 51,320 жидів на Захід — це дуже мало.

В АМЕРИЦІ

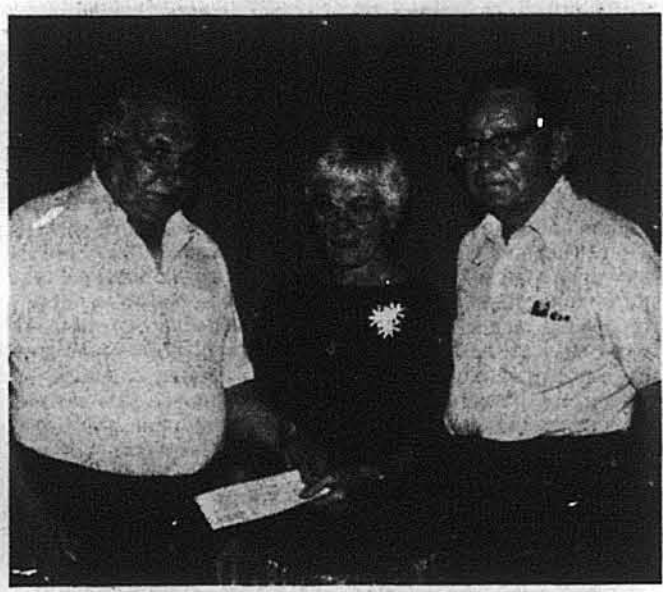
НОВІ ОБСЛІДУВАННЯ виявляють, що переслідувані кошти одного року студії в приватному університеті щіт осетин вноситиме середньо 10,000 дол. Оплати багатьох шкільних підвищень на 6 відсотків. Оплати коледжів університетів включають заплату за навчання, харч і мешкання, книжки, транспорт тощо.

БІЛЯ 150,000 ОСОБАМ в Нью Джерзі відберуть право їхати автами з уваги на неповну заплату за право їхати і за те, що вони не заплатили карі, які підставили в останньому місяці. Генеральний прокуратор Кері Евард сказав, що справа з прив'язками дещо зловкається через нефункціонування компютера. Особи, яким в'їберуть право їхати, будуть змушені вирішити за довження.

В МИНУЛОМУ РОЦІ американці вживали алкогольних напоїв менше, ніж в 1984. Таким чином, 1985 рік став шостим роком зменшення вживання алкогольного. До такого висновку прийшла комісія „Джобсон паблішинг”, яка, починаючи від 1952 року, щороку аналізує продаж спиртних напоїв. За даними цієї компанії, вживання алкогольних напоїв зменшилося в минулому році на 1,6 відсотка. У вживанні спиртних напоїв перше місце в ЗСА займає штат Невада, де кожний житель в 1985 році випивав у середньому 4,2 галлона, в перерахунок на мішні напої. Ньюйорк і каліфорнія випивали відповідно по 1,94 і 1,97 галлона. Найменше п'ють у південних штатах, де на одного жителя припадає всього 1,54 галлона.

ВИСТУПАЮЧИ НА ЗАСІДАННІ Ради Безпеки, делегат ЗСА в Об'єднаних Націях Вернон Волтерс заявив, що Нікарагуа не має права давати моральні оцінки діям З'єднаних Штатів Америки. „Хіба не правда, що сандіністи знищують в своїй країні організований робітничий рух?” сказав В. Волтерс. — Хіба не правда, що сандіністи переслідують церкву і ліквідували приватну економіку? Заяви сандіністів про мирні переговори є погано прикритою брехнею”.

Союзовці жертвують на Гарвардський Проект

Управа і члени 367-го Відділу Українського Народного Союзу в Рочестері, Н. Й., розуміючи велику вагу наукового визначення Тисячоліття Хрищення України — Гарвардський Проект рішили зложити на ту ціль 1,000 дол. Наукові працівники на кількох світових мовах, залишають війну і незатертий слід для наступних поколінь не тільки української спільноти, але й для інших народів — наші історії та культурних надбав. На фото вгорі президент 367-го Відділу УНС Петро Дзюба передає чек союзові місцевому Відділу КТХРУ Гарвардський Проект Марії Крамарчук. Справа — Василь Попович, касир 367-го Відділу.

Помер письменник і видавець Б. Гошовський

Торонто. Тут в понеділок, 21-го липня 1986 року, втомлений серцевими атаками, помер редактор і письменник видавель дітячої літератури Богдан Гошовський. Панахиди за душу померлого відбулися у заведенні Кардинала в 7:30 вечора у вівторок, а похорони в середу, в год. 9-й із катедр св. Йосафата, на цвинтарі Парк-лон у Торонто.

С.п. редактор Гошовський, народжений в 1907 році в с. Любичів у Львівщині, вступив до Львівського університету. Свої творчі сили присвятив дітячій літературі як письменник і видавець. Редагував дітячий журнал „Малі друзі” (1937-1944), журнал для молоді „Дорога” (1937-1944), видання для дітей „Моя книжечка” (1940-44).

„Дорога” (1940-42). Був засновником на еміграції видавництва: „Нашим дітям” (1945), „Світанок дітям” (1950) організував і був деякий час головою Об'єднання Працівників Дилячої Літератури (з 1946 р.). Від 1954 до 1971 року був співредактором виданого УНСом журналу для дітей „Веселка”. Б. Гошовський був автором дилячих оповідань (невідомі: Дідусь, Б. Данилович), збірка „Китиня квітка”. Редагував ряд видань („Нашим дітям”, „Збо ривішні”, літературознавчі твори Ю. Вассіана, твори О. Лятерської і багато інших). Поруч проблематики дилячої літератури, який присвятив своє шіде життя, займався і питаннями наук, зокрема історії книжкої доби („Роже поле” та інші).

На Флориді працює нова молодеча організація

Управа молодечої організації.

Корал Спрінг, Фла. — Новостворена Молодеча Організація для Збереження Української Культури, центр якої є у Форт Лодердейлі на Флориді, влаштувала пікнік у суботу, 5-го липня ц.р., щоб молоді Флориди могли зацікавитися і забавитися.

Організацію створено з метою об'єднати всю українську молоді Флориди та щоб зберегти українську культуру між молодими українцями. Досі організація, яка планує побудувати український пам'ятник, зіб-

рала 3,446 дол. із минулорічної коляди. На пікніку зібрано 1,375 дол. Лідері сума якої також призначена на фонд пам'ятника.

Тепер організація пошукує охочу українську людину, яка могла б перевести проєкт будівлі пам'ятника.

Зацікавлені особи можуть звертатися на адресу: Youth for Ukrainian Culture, Inc. c/o Cristina E. Palkaninec-Liebster, President, 1244, N.W. 89th Drive, Coral Springs, Fla. 33065; tel.: (305) 752-8655.

СВОБОДА

SVOBODA USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Tel.: (201) 451-2200

Postmaster: Send address changes to: "Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302 Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3038

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНАОУ \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Відгук катастрофи

з-перед 74-ох літ

10-го квітня 1912 року вплив із англійського порту Савтгемптон найбільший у тому часі і найбільш люксовий пасажирський корабель „Титанік“ у свою першу подорож до Нью-Йорку. Високий як 11-поверховий будинок, довжиною 900 стіп, тоннажністю 46,000 тонн, був устаткований усім, що могла тоді придумати людська фантазія: були там пальмові веранди, були тенісові корти, була турецька лазня, ідальні, бальна зала, кілька поверхів мешкальних кают. „Титанік“ був найбільшою гордістю англійської корабельної лінії „Вайт Стар Лайн“, що її президент знаходився теж на палубі. Але та перша подорож корабля, що його проголосили були, „незвичайною“; та таким, що „не може ніколи затонути“, — тривала досліпно тільки 4 дні, 17 годин і 30 хвилин. „Титанік“ напорівся в північній частині Атлантичного океану на велетенську льодову гору, яка пробіла в долішній частині цього корабельного велетня діру, кріз яку почала вливатися вода. Вона залила машинний відділ, спричинила затоплення і всупереч усім сподіванням інженерів та механіків, які спершу легковажили те пошкодження, корабель пірнув на дно океану, глибоко у тому місці дві з половиною милі. Загинув тоді 1,513 осіб, людей буквально кількадесяти різних етнічних груп. Але загинув і капітан корабля та загинули деякі мільйонери. Суворо слідство виявило, що було замало рятувальних човнів — всього 15, і що були дві найбільші причини катастрофи: капітан корабля злегковажив перестороги, що їх отримав радіотелефонічним шляхом від різних інших кораблів і не змінив курсу корабля, а один корабель („Каліфорнія“) злегковажив заклик розпочати від „Титаніка“, думаючи, що це жарт.

Загибель „Титаніка“ стала мажоритною тайною і створилася довкола цієї трагедії ціла легенда. Осередком цієї легенди була таємниця, де саме, в якому місці Атлантичного океану затонув „Титанік“. Деякі вчені стали просто очманіли думкою, щоб віднайти „Титаніка“. Фантастичним дослідником цього став американський морський геолог Роберт Баллард. Знайшовся мультимільонер у Тексасі, який заявив готовість фінансувати експедицію для відшукування „Титаніка“. Таку експедицію зорганізували спільними зусиллями Америки, Англії і Франції. Йшлося про те, щоб знайти такий тип зійськового підводного човна, який зміг би без загрози загинути пірнути аж на дно у найглибшому місці океану. У минулому тижні вся міжнародна преса проголосила сенсацію, що потвердився здогад, зроблений в жовтні минулого року, про місце де спочиває вічним сном „Титанік“, і що переведено вже 11 виправ вглиб океану із спеціальною апаратурою, з могутніми світляними рефлекторами та фотоапаратами, які знімали різні частини знайденого велетня-корабля.

Розпочалася дискусія над проблемою, чи і як витягнути „Титаніка“ на поверхню океану. Знайшлися прихильники обох концепцій: врятувати мітичного „Титаніка“ чи залишити його на дні океану. Фавіці ствердили, що витягнути в одному кусні предмет величиною 11-поверхової кам'яниці просто технічно неможливо. Треба би його різати на частини ще на дні океану і витягати окремі частини. Це коштувало б такі астрономічні суми і вимагало б стільки ж праці, що не виплатилось би, тим паче, що мит про скарги у затопленому „Титаніку“, правдоподібно, є тільки мітом. Перемагає думка, щоб залишити затоплений корабель, де він спочиває, а не порушувати вічного сну того велетня, який був „незвичайний“, проте потягнув із собою на смерть 1,513 осіб.

Всі авторитетні матеріали про історію і долю „Титаніка“ використала багаточленна редакція „Рідерс Дайджесту“. У квітневому числі за 1986 рік цього престижного американського місячника передано насправді зворушливий, але й макабричний опис цієї трагедії з-перед 74-ох років.

ПРЕЗИДЕНТ НІКАРАГУА Даніель Ортега продовжив своє перебування в З'єднаних Штатах Америки для того, щоб виступити перед керівниками Крайової асоціації правників і зустрітися з послом Денверу Федеріко Пенсом, який є активним учасником кампанії за припинення американської допомоги антикомуністичним повстанцям. Крайова асоціація правників ЗСА передала Д. Ортезі запрошення через нью-йоркського адвоката. Президент асоціації Фред Гейл сказав, що американським правникам „буде цікаво вислухати різні думки про становище в Нікарагуа, щоб виробити власне уявлення“.

В останньому (літньому) виданні журналу „Форейн Афферс“ появилася дуже цікава стаття про мусульманський фундаменталізм. Вона дуже вдало характеризує цей рух і допомагає зрозуміти його істоту та його значення у міжнародній політиці. Як на початку цього сторіччя протестантські фундаменталісти бажали, щоб принципи Св. Письма мали переможний вплив на все громадське і політичне життя, так і мусульманські фундаменталісти бажали нині завершити часи до Мохаммеда і накінути народам ісламу стіль життя згідний із приписами Корану, сконденсованими і пристосованими до суспільного життя в системі релігійно-моральних законів, відомих під назвою „шаріа“. Шаріа регулює усі аспекти громадського життя, публічного і приватного, кари за провини, приписи про податки і відсотки, подружжя, сексуальне життя, словом усе в житті. Та біда в тому, що мусульманський світ увійшов у зв'язок із цивілізацією ХХ сторіччя. Мусульмани студіюють на західних університетах, утримують торговельні стосунки зі західними країнами.

Моральні цінності Заходу просочуються значея у мусульманський світ усіми можливими шляхами. На думку фундаменталістів, ці впливи дегенерують народ, обдирають його з цінностей його мусульманської традиції, а головне моральних

Микола Бараболяк

МУСУЛЬМАНСЬКИЙ ФУНДАМЕНТАЛІЗМ ІЩЕ ОДИН...

Серед мусульман, як до речі і серед визнавачів юдаїзму, появилися реформатори, які намагаються погодити ХХ сторіччя з релігійними традиціями давніх сторіч, та це не таке просте діло. В Ізраїлі чуємо про драстичні наслідки між „хуситами“ і реформістами, які загрожують екзистенції Ізраїля як демократичної, секулярної, нетеократичної держави. В мусульманському світі були ми нещодавно свідками масакри військом Ассаса „Мусульманських Побратимів“ у Сирії. Не маємо теж хіба сумніву, що президент Єгипту Садат заплатив життям із рук „Мусульманських Побратимів“ за те, що зблизько брався з Ізраїлем, і очевидно зі ЗСА.

Мусульманські фундаменталісти вважають, що загроза для їхніх релігійно-моральних цінностей така велика, що мусульманська держава, і що їх не стримає ніщо, щоб що загрози відсунути. Для них небезпека чинить і від капіталістичного Заходу і від безбожного марксистського Союду. Та для них воро-

благословенням Верховного Суду.

Американські туристи, люди, які працюють для американських фірм на Близькому Сході, місіонери — все це має непереможний вплив на мусульманів. Зі союзу союду приходять пропаганда, але кожного полонить, ця безмежно нудна риторика і фразеологія? А все західне манить, чарує. Крім того в тому всьому американському динаміці, а навіть кока-кола яка смакує... І мусульмани аж захлистаються усім тим. А нещасне мусульманське жіноцтво особливо... Каменують жінки, які десь „ускочили у гречку“, коли зааранжоване подружжя стало для них нестерпимим. А може людина, яка надивилася на американські фільми, де без „дринку“ нема дії, знести, коли її публічно можуть побити нагайми за те, що зважилася на того нещасного „дринку“ і її приловилася на тому „злочині“?

Ось чому СССР не є для мусульман ворогом ч. 1. Що там твориться у Узбекистані, чи Афганістані, то для них далеке і не так загрозливе, як те, що діється у Тергані за часів шаха, чи колиш в Бейруті, чи нині в Каїрі, чи в Рїаді, під охороною влади, яка допускає в життя мусульман американську „отруну“ для душ вірних визнавачів віри Пророка. Вони не вагаються атакувати всіх, хто

(Закінчення на стор. 4-й)

Володимир Барагура

„МОВО РІДНА—СЛОВО РІДНЕ“

почув, чи побачити написане слово „граблї“, а не знаєш, що воно означає, то саме знання слова не має для цієї людини значення, якщо воно не може зв'язати його з предметом, що його називаємо „граблї“, тобто з господарським знаряддям, якого „вживають у городництві, хліборобстві чи при хатній господарстві“.

З другого боку не багато користи з того, коли знати, що таке „граблї“ і не вміти цього знаряддя називати. Ця образково-писана методика, яка одночасно пов'язує конкретний предмет чи елемент із його назвою, незвичайно важлива для вивчення мови дітьми. Дитина бачить одночасно зорове зображення й написання його назви і це закріплюється в її пам'яті. Діти люблять ілюстрацію, рисунок, малюнок — взагалі візуальне зображення (картина, фото, фільм).

Ця методика зокрема важлива для двомовних дітей, конкретно українських, на поселеннях. Вони знають назви в автохтонній мові і оточення, серед якого живуть, але не знають цих назв своєю рідною мовою. У своїй студії „Малюнок дитини і для дитини“ д-р Богдан Стебельський пише: „Як мова є засобом висловлювання, так теж ним є і

рисунок, яким дитина ще свідоміше ніж мовою виявляє своє розуміння і відчуття дошкільного світу... Рисунок є більш незалежним, як мова, більш дитячим засобом вислову... Діти дають перевагу зоровій мові над словесною мовою і тому дають перевагу ілюстрації в книжці. („Ми і наші діти“ 1965, стор. 51). З того бачимо, що візуальний образ мови важливіший у дитини від словесного чи писаного.

Тому, хоч є ще й методи виключно слухові — вивчення мови зі запису на стрічці, платівці в лінгвістичних лабораторіях, в навчальній дитині мови, зокрема засвоєння і багачення запасу слів і їх конкретного розуміння, треба давати перевагу візуально-писаній методиці. З тією метою існує ілюстровані словники.

Через специфічні умови, в яких приходиться дітям у нашій виховно-навчальній системі, в нас ця діяльність практично майже не існує, не враховуючи якихсь відірваних спроб реалізації цієї методи навчання мови й вивчення словниці.

Поважнішу спробу видати такий словник зробило видавництво „Українська Книжка“, Торонто, Канада 1986. Упорядкував і зредгував його п. з. „Мово Рід-

на-Слово Рідне — Ілюстрований словник для українських дітей“ Ярослав І. Чумака. Це вибагливо видана книжка великого формату в твердій обкладинці з численними укладеннями за окресленими темами повноцінними малюнками і написаннями назв елементів, які на них зображені. Тут малювання — людські постаті, діти, тварини, птахи, комахи, дерева, квіти, явища природи, технічні пристрої, картини із щоденного життя, праці, заняття, забав, ігор тощо.

Це видання має й свої слабкі сторінки. Воно одностороннє, самотнє, відірване. а не в системі послідовного методичного порядку — від словниці для найменших почерез далішні вікові й психологічні розв'язки фаз дитини. Друга слаба сторінка видання це те, що використані з чужинського видання ілюстрації не мають українського духа, кольориту, побуту. Можна теж мати застереження до піднаголовку книжки, бо це видання подає тільки обмежену кількість українського словниці. Через те, що книжка друкувалася в Європі, редактор мав труднощі зробити коректу.

Ціна книжки 15 американських доларів, при чому школи отримують знижку 30-40 відсотки залежно від кількості замовлених примірників. Замовляти: Children's Care Group, 91 Armadale ave., Toronto, Ont. M6S 3W9, Canada.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагус Лев Якевич

Цукор та здоров'я

Типічний американець споживає річно 525 фунтів цукру, в тому 20 відсотків цукру. Більшу його частку становить столовий цукор, або цукроза чи сукроза. Але крім цукрози, ми споживаємо цукор, у виді фруктози (в овочах), лактози (в молоці), мальтози в солоді (зернових проростках) та суміші глюкози та фруктози в меді.

До речі, глюкоза — це єдиний рід цукру, що його наш організм використовує як енергію, чи вживаючи модерної термінології, як пального. І тому, щоб отримати потрібну глюкозу — їжу, впроваджену до системи травлення, наше тіло мусить розбити, на компоненти. У випадку її нестачі організм може перетворити її із шарів товщу в нашому тілі.

Історично беручи, цукор був відомий вже в 3000 року до нашої ери. В Індії та Китаї під назвою „Камінного меду“, його виготовляли із вареного соку цукрової тростини, який пізніше сушили на сонці, частіше до густого молока для кращого смаку. Цукор доставляв до Європи разом з такими прянощами, як перець, паприка, цинамон, ванілія тощо. На жаль, з уваги на його високу ціну він був доступний тільки для багатіїв та становив величезний дефіцит.

У середньовічній Європі більш доступний був цукор у виді меду, що становив побічний продукт пасічницького промислу, в якому головним продуктом був бджоляний віск, який тоді вживали до виробництва церковних свіч.

Перша цукроварня постанала в Європі на Шлезьку, для виробництва цукру з буряків. Під час наполеонівських воєн, коли Європа була відділена від доставки тростини цукру з колоній, виробництво цукру з буряків поширилося на всі країни Європи.

У загальному найбільш шкідливим вважають білий, або столовий цукор, з уваги на його негативний вплив на дію нервової системи, позбавлення людини цінної вітаміни В та його втручання у дію нашого метаболізму. Крім цього цукор спричиняє стеснення артерій та псування зубів, а то найважливіше, збільшає небезпеку розладу серця.

Відомий дослідник гігієни харчування д-р Т. Х. Клів пише у „Бритиш Медікал Джорнал“, що яйце, м'ясо й молоко людство споживає від непам'ятних часів, а проте серцеї недуги були дуже рідкісні, аж до початку нашого сторіччя. Найновіші дослідження виявили, що майже епідемічне поширення тих недуг, пов'язане із збільшенням споживання цукру, яке в минулому сторіччі дорівнювалося 15 фунтам на особу на рік. Коли споживання м'я-

са, яєць та молока збільшилося сьогодні на 25 відсотків, до 50 відс., то споживання цукру збільшилося на 800 відс. і, звичайно в тому самому відсотку збільшилося також серцеї недуги. А проте більшість людей вважає, що головна причина серцевих розладів пов'язана з надміром холестеролу у нашому організмі. Заперечують тому, Американський оф. Клінік Нутрішн, який опублікував нещодавно статтю англійського науковця Волтера Словеса про те, що у Східній Африці, мешканці Масаї та Самбури споживають дуже багато товщу, який становить 60 відс. їхнього щоденного харчування, а проте там майже невідомі захворювання на розлад серця. Звичайно, надмірне споживання харчів, багатих на холестерол шкодить так само, як усяка інша надмірність, але основною причиною більшості серцевих захворювань становить цукор.

За останнього півтора року споживання товщу в ЗСА зменшилося на 12 відс. головню за рахунок олії, але не зважаючи на те, смертність від серцевих недуг збільшилася удвічі. З цього логічний висновок, що не сам товщ становить причину серцевих захворювань. Кожній людині відомо, що кисень — це найбільш необхідна речовина для людського життя. Без харчів, а навіть без води, людина може прожити деякий час, але без кисню, не більше, ніж кільканадцять хвилин. Але мало кому відомо, що найбільшим поглинувачем кисня в організмі є ніхто інший, тільки той при надній та солодкій в смаку цукор, який ложираючи жадно кисень, не тільки послаблює наш організм, але зменшує його відкритість та, у висліді, відповідь до шораз частіших серцевих недуг.

Крім поглинання кисню, цукор захитує природний баланс глюкози в людському організмі, що доводить до розладу дії підшлункової залози та стає головним збудником виникання захворювань серця і кровоносних судин.

З уваги на те, нам слід обмежити споживання білого цукру до абсолютного мінімуму, а головне не солодити цукром кави та чаю. При тому не слід забувати, що крім білого цукру ми споживаємо багато овочів, яри, молодих продуктів, меду, які вміщують в собі цукор, з якого наш організм черпає собі потрібні хемічне палне, у виді глюкози. Маючи це на увазі не збільшати надмірним споживанням білого цукру калорій та не послаблювати нашого організму виснаженням на постійну сконцентровану атаку безчисельних ватаг бактерій та вірусів.

Кожний старість кулю проскочити через загрозову зону. Тут же „Правда України“ заявляє, що „поширене знаряддя боротьби з радіацією — розчин, шітка і шматок, це й інші засоби“.

У травні на Київ рушили грозові хмари, наснажені радіацією. Літаки кидали на хмари гранули сухого льоду, що розбили частину хмар.

В „Ізвестіях“ за 25-го травня наведені запити населення, з яких видно велике занепокоєння і тривогу. Питають люди, чи можна цілою сім'єю виїхати на літній відпочинок у Крим або в Балтику, чи не погіршилась „якість“ продуктів з України, а громадянка Шатункова з Москви передала чулки, що вся худоба з Київської області й близьких районів Білорусі знищена... На це уряд відповів, що тютюну навіть до відновлення праці інших блоків Чорнобильського реактора: адже згодби рівень радіації знижується на 5 відсотків. Якби то справді було так, то жодної радіації вже тепер не було би; але навіть в середній ліній стан на ушкодженню терені досить поганій і загрозливій. В одному із репортажів зазначено, що працівники не відлучують радіації: їм більше докучають комари. Так, радіація не може бачити чи нюхати, і в тому же більша її загроза. Це — ворог-невидимка, що нечуєно вкрадається в тіло людини, що обпанацує його і знищить, якщо не в цьому поколінні, то в наступному... Так Москва нищить українців.

„Ізвестія“ за 28-ме травня надрукувала інтерв'ю з доктором Гусковим з Московської клініки, куди привезли 200 жертв радіації. З них 70 звільнили, а інших лікували, разом із д-ром Гейлом. Гускова запевняє, що ще до приїзду д-ра Гейла було зроблено шість пересадок кісткового мозку. Також не обійшлося без нападів в методи лікування, і коли не могли погодитися, д-р Гейл казав: „Стоп! Зробимо так, як кажуть господарі!“ З доктором Гейлом зробили операції 19-ом пацієнтам. Більшість з них, — як пізніше ствердив Гейл — не мають шансів. Д-р Гускова сповістила, що найтяжчий період радіаційної хвороби — перші три до шість тижнів. Гостра хвороба триває від двох з половиною до трьох місяців, а після того треба лікувати опіки й рани. (Якщо пацієнт не вмер).

(Продовження буде)

Ганна Чернін

А СОЛОВЕЙКО СПІВАЄ...

(Що далі в Чорнобилі й навколо)

З середини травня й дотепер преса СССР, а особливо України, заповнена зголошеннями одно-дво і триденного заробітку на покриття коштів ліквідації чорнобильської катастрофи (совєтська преса вживає термін „аварія“) хоч сумніву немає, що це була і є справжня катастрофа. Люди пропонують подушки, ковдри й одягу для евакуйованих, запрошують до себе на відпочинок і поселення. У банках відкрито конта на фонд допомоги чорнобильцям. Зголошуються добровільці до праці при реакторі. Тут же газета сповіщає: „Ті, кого послали ніколи не відмовляються“. Зрозуміло, які це „добровільці“.

Кореспондент „Ізвестій“ Ілеш пише: „в травні рівень радіації подекуди був такий високий, що більше кількох хвилин там бути не можна. Людей увесь час змінюють. А потім послають знову. Справа в тому, що радіація через опромінювання не зникає, а накопичується в організмі; а що це означає, всім зрозуміло. 20-го травня почав працювати бульдозер-робот, що змитає радіаційні уламки в цеметну „могілу“.

„Правда України“ ще яскравіше, звичайно (між рядками), показує, як „добровільно“ збирали людей на працю в Чорнобилі: 8-го травня потрібно було набрати „добровільців“ для встановлення трубопроводу. В Києві вночі будили робітників телефоном, а в кого не було телефону, до тих начальник Архименко їздив додому. Збирали робітників з Києва, Полтави, Боярки, Дніпропетровська, Кривого Рогу. Вранці 9-го травня вирушила колона з Києва на Чорнобиль, і за добу труби були виготовлені.

13-ий Спортивно-виховний табір Загону „Червона Калина”

В суботу, 26-го серпня, на пластовій оселі „Вовча Тропа” в Іст Четемі, Н. Й., відкрито 13-ий з черги Спортивно-виховний табір для юнацтва, який організує та проводить Загін „Червона Калина”.

Цьогорічний табір присвячений пам'яті 2-го Січового Діда Загону „Червона Калина”, св. п. пл. сен. Богдана Чехута, який помер 1956 року в Америці.

Табір нараховує 69 учасників та 17 інструкторів і членів булав.

Отаманом цьогорічного табору є пл. сен. Богдан Михайлів, а його заступником та осаулом вже 13-ий з черги раз є пл. сен. Миродуб Лозинський. Ст. пл. Катруся Цісарук сповняє функції канцлера, а обозними є ст. пл. Левко Голубеш та ст. пл. Маріяна Дяченко. Вже сьомий рік головним інструктором є ст. пл. Ігор Струтинський. Він брав участь у всіх 13 таборах, спочатку як учасник, інструктор, а врешті як головний інструктор. Духова опіка є в руках отця Івана Кашака, а медичною опікою займається Марта Амаро.

Спортивно-виховний табір притягає юнацтво з різних частин Америки, а в попередніх роках навіть з Ка-

нади та Європи. Цього року найбільше учасників табору (аж 20) приїхало з Чикаго, а також є пластуни з Тексасу, Невади, Огайо, Мишигену, Коннектикута, Вашингтону, Нью Джерсі та Нью Йорку.

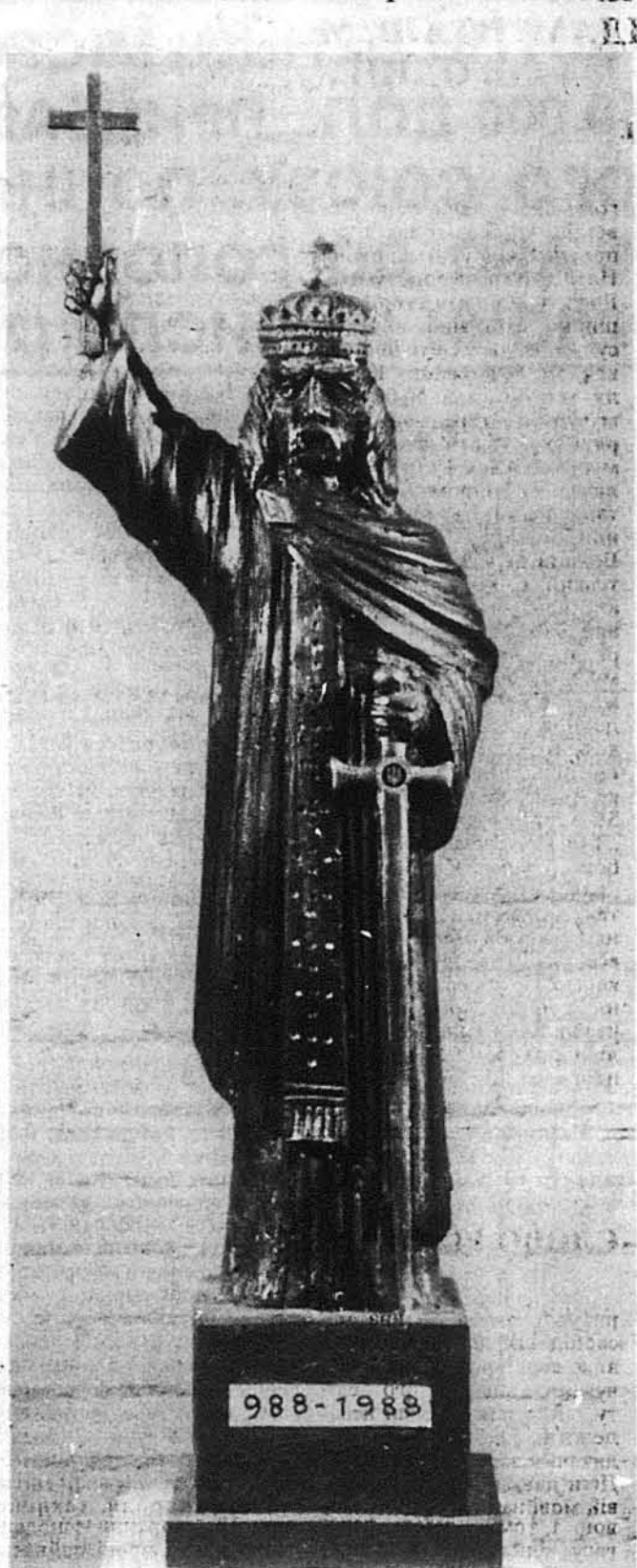
Учасники табору мають змогу зацікавитись різними ділянками спорту — легкоатлетика (скоки, біги, мет диск, стусан кулею), стрільня з лука і кріса, плавання, руханка, дружинні спорти (копаний м'яч, кошівка, метавка), а також спортивний масаж.

Також будуть висвітлені фільми зі спортивної тематики та заплановано ряд гутірок, наприклад, гутірка про сучасних українських олімпійських чемпіонів. Пл. сен. д-р Юліан Гной та пл. сен. Нестор Нинка (члени Загону „Червона Калина”) переведуть гутірки на тему поганого впливу алкоголю, наркотиків та тютюну на здоров'я.

Спортивно-виховний табір вже 13-ий рік втілюється популярністю серед пластової молоді, як один з кращих спеціалізованих пластових таборів.

О. Кузичин

Г. Крук виготовив проект пам'ятника Володимирові Великому

Проект пам'ятника Володимирові Великому роботи
різьбаря Г. Крука.

Хоч великі роковини Тисячоліття Хрищення України віддали від нас неповні два роки, якось дуже мало чуємо про плани відзначення цієї величавої дати, за винятком української науки. Проголошення грандіозного Гарвардського плану, мабуть, не спонукало українських мистців чи письменників піти його слідами, або може вони ще не виявили своїх намірів.

На цьому тлі відрадно довідатися, що відомий наш різьбар Григор Крук з Мюнхену виготовив модель пам'ятника князю Володимирові Великому й над ним ще дали працю. Фотографія цього моделю показує князя з хрестом у правій руці, піднесеним високо понад головою, й мечем у лівій руці з прикрашеною тризубом рукояткою.

Варто згадати, що Григор Крук саме минулого місяця виставляв свою чотири бронзові різьби на весняній виставці німецького мистецтва в Мюнхені. Одну з них, погруддя Тараса Шевченка з підписом „Український поет — Тарас Шевченко”, вирізняє в каталозі виставки. Зі всіх 363 виставлених творів поміщено в каталозі лише 80, одним з яких є власне Г. Шевченко. Цю різьбу можна буде оглянути восени в домі Наукового Товариства ім.

Шевченка у Нью Йорку, в якому вже знаходяться погруддя Олександра Архипенка й Леоніда Молодожанова.

Крім погруддя Т. Шевченка, Г. Крук виставив ще три різьби в бронзі: „Юнак”, „Бургомістер” та „Музикант”. З нагоди цієї виставки відомий критик мистецтва Ірен Роланд надрукував чималу статтю про Крука, відмічаючи його українське походження й українську тематику та характер його творів, які можна знайти по всьому культурному світі від французького Національного музею в Парижі до лондонського Британського музею.

Твори Крука були виставлені також у таких культурних центрах як Нью Йорк, Філадельфія, Бонн, Відень, Женева, Рим. У Ватикані знаходиться портрет Папи Павла VI, за який Крук одержав призначення й медалью. У виставках в мюнхенському Домі Мистецтва Крук бере участь від початку 1971 року, й то звичайно з великим успіхом. Слід згадати, що в цій виставці взяв участь також різьбар Леонід Молодожанов з Канади з чотирьома творами, які заслуговують на окрему згадку.

Я. П.

ПРЕДСТАВНИКИ ЗСА І СССР закінчили розмови в Женеві у справі підземного випробування атомової зброї і обидві сторони опублікували оптимістичні заяви та заповіли чергову зустріч у вересні цього року. Речники Державного департаменту заявили, що односторонні розмови між спеціалістами з цієї ділянки, перші такі розмови за Адміністрації президента Рональда Регана, закінчились успішно і з цього можна зробити обережний оптимістичний висновок, що й у цій справі можна буде знаходити спільну мову.

Градудация в Етобіко

Вже традиційно у Рідній Школі ім. Т. Шевченка в Етобіко щороку подякував всім учителям, а зокрема М. Кравців-Барабаш і Сестрам Василянкам за співпрацю. Зокрема підкреслив доволіно працю о. крилошанина Б. Остаповича, який несподівано захворів) — голова, директор Рідної Школи — В. Дідок, проф. Марта Кравців-Барабаш, Христа Дудар-Тхорик, Люба Шиф і Сва Залітач.

Вечір градуданти підготували комісія під проводом Б. Захарчука, що діяла при Батьківському комітеті, який дуже вдало відбувся в суботу, о год. 6-й вечорі в Українському Домі ім. Т. Шевченка в Етобіко.

Програму градудантийного вечора відкрив Б. Захарчук, а в далішому керував нею І. Кошик. Під звуки добірної оркестри і ясні оплески до залу бенкету ввійшли двійками, із своїми ескортами, градуданти: Зеня Глива, Мирон Добрянський, Матвій Захарчук, Ірина Збуда, Христина Купчик, Богдан Матусяк, Степан Скіра, Наталія Фегон, Петрус Халуца, Ірина Хахула, Ярослав Дідух, Дана Яновська і Дануся Суржича. На їхніх обличчях сяяла радість. Це була українська молодь, яка після довгої та важкої праці в навчання пригорталася, щоб і в майбутньому бути активною в громадському українському житті.

Господар програми І. Кошик представив кожного градуданта і ескорта, присутні рясними оплесками і співом „Многая Літа” їх привітали. По представленні гостей головного стола, за яким зайняли місце учителі, о. М. Лучка, інж. М. Барабаш — генеральний секретар СКВУ, М. Барків — ГУ ЛВУ, та представники ОУВФ і Дому, в якому діє Рідна Школа, відбулося вручення дипломів директором курсів українознавства В. Дідком в асистії всіх учителів, які також вручили градудатам його книжку „На народній ниві”, спонсоровану відділом ЛВУ та книжку, спонсоровану меценатами Тетяною і Ярославом Романішиними, а дівчатам — книжечку рож.

По роздачі дипломів директор В. Дідок виголосив промову, в якій, гратуюючи градудантам, побажав їм всього найкращого у їхньому далішому житті з підкресленням не забувати про те, чому вони вчилися всього, що своє, що рідне. Вони завжди повинні пам'ятати про своє українське походження, ним гордитися і плекати свою мову, яку повинні вживати у своєму домі.

По роздачі дипломів директор В. Дідок виголосив промову, в якій, гратуюючи градудантам, побажав їм всього найкращого у їхньому далішому житті з підкресленням не забувати про те, чому вони вчилися всього, що своє, що рідне. Вони завжди повинні пам'ятати про своє українське походження, ним гордитися і плекати свою мову, яку повинні вживати у своєму домі.

За поживлення харитативної діяльності ЗУАДК

У вільному світі та на рідних землях зростає число потребуючих допомоги українців. Тому дуже актуальним стає надання помісної в пресі заклику нашого відомого громадянина Володимира Бровара про потребу створення Світового Допомогового Фонду при ЗУАДК. Цей громадянин не тільки пише й говорить про ту важливу справу на релігійних і світських нарадах, але й склав вже щедрий доток 100 дол. та зробив окрему заяву на письмі, в якій зобов'язався кожного року виплачувати таку грошову суму на Світовий Фонд.

Слідами ідейного батька пішло його трое дітей — Олесь, Борис і Наталя, що виплатили теж по 100 дол. і склали заяви щорічних пожертв.

За прикладом патріотичної родини Бровар повинні піти заможніші українці, бо як каже ініціатор цього корисного проекту „Громада-великий чоловік і при добрій волі може довершити великих діл”

Екзекутива ЗУАДК захоплює нашу спільноту у вільному світі до збільшеної жертвенності на добродійні цілі!

Розбудовуємо організаційну мережу ЗУАДК

Щоб поживити харитативну діяльність, треба налагодити організаційну мережу нашої установи у ЗСА. В кожному більшому українському осередку слід осунувати відділ ЗУАДК, а з менших зголосити мужів довір'я, які тісно співпрацювали б з нашою Централю у Філадельфії.

Так налагодити організаційний апарат у терені буде здібний розгорнути широко

закресну допомогову акцію. Допилюймо цієї важливої справи на місцях і без зайвої проволоки зголошуймо „новосновани відділи та мужів довір'я” Екзекутиві ЗУАДК для затвердження.

Досі ми маємо тільки два відділи (Трентон, Піттсбург), а Суспільна Служба Українців Канади осунувала вже 11 дуже активних клітин.

Діяльність Канцелярії ЗУАДК

У довшому пресовому репортажі про останні Загальні збори нагородили пропущено звіт голови д-ра О. Білика про діяльність Канцелярії ЗУАДК, якою керує директор Мирон Баранецький. За всю каденцію він не пропустив ні одного засідання Екзекутиви та, за винятком коротеньких вакацій, жодного дня праці. Без пересадки можна сказати, що М. Баранецький — це хольця енциклопедія всіх інформацій, зв'язаних з внутрішньою діяльністю ЗУАДК.

Енергійним заступником і помічником директора Канцелярії в часі минулої каденції став Мирослав Рудий, що водночас у щоден-

нику „Америка” є членом редакційної колегії та дружньо помагає помішувати всі біжучі матеріали ЗУАДК на сторінках цього часопису.

Експедиційно пахоч з одгом і звітним піклується знаний зі своєї дбайливості про потребуючих українців на поселеннях і з акуратністю висилки допомоги до різних країн Василь Березюк.

Ця трійка несе найважчий тягар відповідальності, за ефективність діяльності ЗУАДК, і тому делегати по заслуханні вичерпного звіту голови д-ра О. Білика довірливо оплесками нагородили їхню повну жертвенність праці для нашої харитативної установи.

Ділимося з Приятелями й Знайомими сумною вісткою, що в середу, 16-го липня 1986 р. в Монтреалі, Канада відійшов у Вічність

бл. п.
**МИХАЙЛО
ДОВОРОЛЬСЬКИЙ**
син Ілька й Анни, народжений 27-го вересня 1904 р.
в Комарні коло Львова.

ПАНАХИДА відбулася 17-го липня, в ПОХОРОН, з церкви Успіння Божої Матері — 18-го липня 1986 р. Похований в українській частині цвинтаря Нотр-Дам-де-Неж у Монтреалі, Канада.

Залиши сестру й двох братів з родиною.
В глибокому смутку
сестра — **МАРІЯ ГЛАДИЛОВИЧ**
з Родиною

Ділимося сумною вісткою, що 25-го липня 1986 року у Торонто, Канада відійшов у Вічність на 81-му році життя

диплом. інженер св. п.
МИХАЙЛО КМІТ

член студентського Т-ва „Основа” і корпорації „Галич” у Данцігу, Українського Технічного Товариства у Львові, організації Плат та бувший голова Товариства Українських Інженерів Канади.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Найсмердечніші вислови глибокого співчуття ближчій і далійшій Родині складають

Приймати, Члени корпорації „Галич” та управа і членство Товариства Українських Інженерів Канади

ЛІТНІЙ СЕМІНАР УВАН 1986

Карпатія, Лексінгтон, Н. Й.
Серпень, 10-16, 1986

ДОПОВІДАЧІ ТА ТЕМИ:

Д-р Зенон Когут (Федеральна дослідна секція конгресової бібліотеки).

„Скасування козаччини і гетьманату (1760-1830 роки)”

Головні підтеми:

1. Російський централізм і підстави української автономії.
2. Царя Катерина II і скасування гетьманства.
3. Потреби й побажання українського суспільства виявлені в комісії для перевірки законів (1767-1788).
4. Скасування устрою гетьманщини та запровадження загально-імперського устрою.
5. Українське суспільство й імперський суспільний устрій. Висновки.

Мігр Радомір Білаш — старший науковий співпрацівник при міністерстві культури провінції Альберти. Він очолює дослідний відділ при Село спадщини української культури в Едмонтоні.

„Матеріальна культура і побут західної України”

Головні підтеми:

1. Розвиток етнографії на Україні.
2. Сільські поселення: система розположення села в Галичині і Буковині.
3. Архітектура сільського населення.
4. Землеробська техніка.
5. Музеї під відкритим небом (скасени) на Україні. Доповіді будуть ілюстровані прозірками і фільмами.

Семінар відбудеться в пансіоні КАРПАТІЯ: CARPATIA HOUSE, P.O. Box 126, Lexington, N.Y. 12452 (518) 989-6622.

Справу мешкання слід учасникам полагоджувати самостійно. Учасники, що бажають перебувати в Карпатії повинні замовити місця заздалегідь. Оплата за поїзд і харч за 6 днів вноситься 180 доларів.

Семінар починається в неділю, 10-го серпня в годині 8-й веч. товариською зустрічю. Від понеділка, 11 до п'ятниці, 15-го доповіді будуть від 9:15 до 11:45 ранку, з перервою на півгодини. Дискусії над доповідями починаються в годині 7:30 веч. і триватимуть до 10:00, з півгодинною перервою.

Вписове на семінар 65.00 дол. Висплати зголошення безпосередньо до Карпатії. Чеки просимо виставляти на UASUS або Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S.

Карпатський
Лещетарський
Клуб —
Нью Йорк

В дні 9-го і 10-го серпня 1986 року
випадує на кортах СОЮЗІВКИ

ТЕНІСОВИЙ ТУРНІР у ПОДВІЙНІЙ ГРІ (чоловіків і юнаків) та у МІШАНІЙ ГРІ

ЗА НАГОРОДИ СОЮЗІВКИ

- Початок подвійних ігор чоловіків в суботу, 9-го серпня год. 10-та рано. Подвійних ігор юнаків і мішаних пар год. 1-ша по полу, ... (субота)
- Вписове \$4.00 від особи.
- Особиста реєстрація змагань на Союзівці — година перед початком змагань.
- Приміщення просити замовляти через Управу Союзівки

Soyuzivka UNA Estate
Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

Окружний Комітет УНСоюзу Філадельфійської Округи

випадує

Союзний День-Пікнік

Початок о год. 1:30 по полудні

До участі запрошуються все Українське Громадянство, Члени Союзу м. Філадельфії та всі докопінші місцевості із сусідніх штатів Нью Джерсі, Делавар, Мериленд і Нью Йорк.

Чистий дохід із свята призначений для „ТРИЗУБА” — на сплату заборговання за закуплену посілість.

24-го серпня 1986 року
Посілість УСОсередку
„Тризуб”

при дорогах: Канті Лайн і Ловер Стейт Родд

Горшан, Па.

ПРОГРАМА ДНЯ:

- Національні танці — танцювальний ансамбль при УПЦеркві Пречистої Діви Марії в Апентаві, Па.
- Відзначення Заслужених Союзівців
- Різні розвагові несподіванки для дітей
- ЗАБАВА при звуках оркестри „КАРПАТИ”
- Цінні виграші для гостей
- Всього ще буде чинний буфет з добрими українськими стравами та холодними напінками

50,000 ДОЛ. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА 11.50 ДОЛ. МІСЯЧНОЇ ВКЛАДКИ

У ВІЦІ 25 РОКІВ ЗА 11.50 ДОЛ. (МАЙЖЕ 40 ЦЕНТІВ ДЕННО) МІСЯЧНОЇ ВКЛАДКИ МОЖНА НАБУТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА СУМУ 50,000 ДОЛ., ПРИДБАВШИ 5-РІЧНУ ТЕРМІНОВУ ГРАМОТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. ПО ІНФОРМАЦІЇ ПРОСИМО ЗВЕРТАТИСЯ ДО МІСЦЕВИХ СЕКРЕТАРІВ АБО ДО ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УНС В ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ., ТЕЛЕФОНУЮЧИ НА ЧИСЛО (201) 451-2200.

Мистецьке оформлення
ЛЮБОСЛАВА ГУЦАЛЮКА
У книжці 16 новел.
Ціна: \$12.00 Пересилка \$1.00.
Мешканців стеїту Нью Джерзі зобов'язує 6% стейтського податку.
Замовляти:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО НАШЕ СЛАВНЕ МИНУЛЕ!

Нарід, що не знає і не пам'ятає про своє минуле, не заслуговує на майбутнє!

Здвиження пам'ятника Тарасові Шевченку у Вашингтоні 20 років тому належить до найважливіших діл і досягнень Української Америки за 100 років її історії!

Ця слава історія документально описана в 138-сторінковій книжці

А. Драгана: „ШЕВЧЕНКО У ВАШІНГТОНІ“

Книжка надрукована у Видавництві Українського Народного Союзу „Свобода“ і має вісім розділів:

- 1) Відкриття пам'ятника,
- 2) Український День у столиці Америки,
- 3) Великої події славне завершення,
- 4) Шлях Шевченка до Вашингтону,
- 5) Битва за Шевченка (з комуністсько-московською імперією),
- 6) Мова цифер (Звіт Контрольної Комісії із зібраних фондів на пам'ятник),
- 7) Шевченко й Американські Українці та
- 8) Будеш, Батьку, панувати!

Передмову до книжки про „Другу Статую Свободи“ написав проф. д-р Ярослав Падох. Мистецьку обкладинку і загальну сторінку оформив Богдан Титла.

Керуючись бажанням масового поширення цієї необхідної для кожного книжки, встановлено мінімальну ціну за неї в сумі тільки 6.00 доларів. Книжку можна замовити, виповнюючи доданий до цього формуляр та виславши його, разом із належністю, на подану на формуляр адресу.

Мешканців стеїту Нью Джерзі зобов'язує 6% стейтського податку

До Видавництва „Свобода“
„SVOBODA“
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Прохаю переслати мені..... примірник..... книжки
А Драгана „ШЕВЧЕНКО У ВАШІНГТОНІ“

Належність у сумі..... дол. залучую чеком (поштовим
Належність платна лише в амер. доларах переказом).

Ім'я і прізвище.....

Вулиця..... місто.....

стейт..... зіп код.....

Комітет Оборони Української Спадщини та

Головний Екзекутивний Комітет
Українського Народного Союзу

закликають Вас

СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВУ

на його працю та акції для

1. Поширення правди про Україну
2. Поборовання очорнювання та знеславлювання українців
3. Оборони громадянських прав українців

Пожертви просимо пересилати чеками, або поштовими переказами на:

Ukrainian Heritage Defense Fund
c/o Ukrainian National Association
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Просимо подати суму пожертви, своє ім'я, прізвище та адресу.

Сума пожертви \$.....

Ім'я та прізвище.....

число дому, вулиця.....

місцевість..... стейт..... поштовий код.....

Мусулманський...

(Закінчення зі стор. 2)

може бути відповідальним за поширення західних ідей. Не вагаючись взяти в Бейруті чотирьох совєтських закладників, навіть одного вбили, не згадуючи вже про американських закладників, колись у Ірані, нинішніх у Лівані. Все це спрямоване на те, щоб вигнати „сатану“ з мусулманських душ, і дати їм змогу жити їхніми традиціями, які вони хочуть залишити незмінними від сторіч. Вони ігнорують не те культурними надбаннями, але навіть економічними, які нессе Захід, щоб тільки втримати ісламізм незаплямлений „гнилим“ ємєриканським Заходом, їх ворогом ч. 1.

Чи не найжахливішою пошестю уважать вони

порнографію, джерелом якої не Європа, а ЗСА. Вони не здають собі справи з того, як всі ці регламентації особливо приватного життя наближують їх до совєтської. Як легко можуть вони стати добичкою Кремля, коли збаранюють під впливом того фундаменталістичного традиціоналізму. Отже виїде той фундаменталізм мусулманським народом на здоров'я? Можна жити у XX сторіччя духовними цінностями середньовіччя? Можна нині охоронитись від впливів Заходу, зокрема християнства, і не попасти під колеса історії? Як глибоко у минулі може сягати традиціоналізм, не нанісши шкоди народам?

Закінчення буде.

Вшанували політика і науковця

Професори університету ЛяСалл (зліва): Ленард Браунштайн і Бернард Блументаль та сен. Фулбрайт реагують на дотеп проф. Л. Рудницького.

Колишній сенатор і важлива постать в сучасній американській історії, Джей Вільям Фулбрайт, одержав почесний докторат під час офіційного закінчення академічного року ЛяСалл університету у Філадельфії.

Сорок років тому, 1-го серпня 1946 р., сен. Фулбрайт впровадив закон, згідно з яким студенти і науковці мають нагоду брати участь у культурному обміні з іншими державами світу. Досі 152,000 осіб скористалися з цього закону, між ними численні американці українського походження.

ЛяСалл університет у Філадельфії вшанував сен. Фулбрайта за ці його заслуги

почесним докторатом. Сен. Фулбрайт у своїй святоточній промові після надання йому докторату, відмітив важливу роль у цій програмі, що її між іншими відіграли український професор ЛяСалл д-р Леонід Рудницький і його колега д-р Бернард Г. Блументаль.

У промові, що її слухали понад 12,000 людей—студентів, професорів та гостей—сен. Фулбрайт назвав проф. Рудницького „архітектором“ успіху університету у програмі Фулбрайта, з уваги на факт, що проф. Рудницький іменував дуже велике число кандидатів на студії в Німеччині, Австрії та Польщі.

Св. п. В. Музика

У поємі Тараса Шевченка „Чума“ є мова про історичних погребників, яких тоді звали гробокопателями. Люди вмирали, бо чума (холера) городом чи селом гробокопачи рили, труном починали і со святыми не співавши. Росли чорні могили, а гробокопачі в селі волочили трупи ланцюгами за царину і засипали без домовини. Гробокопачі ходили, та й ті під хатами лягали і ніхто не вийшов з хати, щоб їх, сердешних, поховати, під хатами і погнали.

Так описує Шевченко, так було колись. А тепер розкажемо читачам про українського погребника Василя Музику, що помер в Чикаго на 94-му році життя. Василь приїхав з батьками до Америки семилітнім хлопцем з теперішнього району України Камінка Струмилова в 1897 році. Батько Максим працював у фабриках, як

теж у великих різних худоб, а відтак купив коні і займався доставкою дров і вугілля та перепродав речовини родині на інші мешкання. Він був дуже підприємчим і в українській громаді мав голос і повагу. Його фірмачку наймали для похоронів існуючих погребів заведення, які були примітивними в порівнянні з теперішніми. Влітку і взимку везли і санями похорони тривали цілий день, а то й два-три дні, бо дорога на цвинтар була теж примітивна, а тринна мусіла також бути, щоб гідно попрощати спочилого.

І так Максим Музика дістав знання і практику погребника-гробокопателя. В 1915 році закінчив своє погребне заведення на Чикаго вулиці. А що його син Василь, найстарший в родині, підрастав, то мусів допомагати батькові. Максим Музика був членом УНСОУ і, як розповідав мені Василь, батько не сподівався дожити до 96-го року життя, грамоти не відновив і помер вже несподівано. Він мав помічника Осипа Кошовського, що мав коні і стайню на Суперіор вулиці та потрібні причадила як вози, упряж і сани-тачанки. Коли Америка моторизувалася, заведення Музики теж, то Осип Кошовський був першим українцем, що купив авто. Кошовський був доволі готівним головою 106-го Відділу св. Миколая УНСОУ і делегатом на конвенції. Він був теж тим, що приймав присягу новобраних урядовців на Конвенції. Цей обов'язок перебрав

згодом Роман Слободян, а тепер Степан Куропас. Василь Музика перебрав погребне заведення від батька, який перейшов жити до цвинтарного будинку на Гігінс-роуд та наймав 40-акрову ферму через дорогу, де відбувалися маневри Січової відтак гетьманської організації. Василь Музика розбудував заведення, нав'язав контакт з сербами і білорусинами, мав монополію між українцями і останніми. З часом батько Василь передав працю сестрі п-ї Мирославці, а коли підіс син Богдан, а потім і внуки, то поволі здавав працю на них, але затримував контрольно.

В актах заведення є велика історія української громади. Там можна знайти дати, прізвища і потрібні дані про те, що діялося.

Заведення Музика і Син (останньо) влаштувало сербські похорони на цвинтарі св. Сави в Ліберті-виллі, а коли монастир по судовому рішенні перейшов під владу білгородського патріарха комуністичного покрою, то Музика діяв далі теж між сербами, які не признали рішення суду, вони вийшли і збудували величавий храм і теологічний семінар на кількадесять акровому хуторі в Грейс-Лейк. Мада сербська громада є націоналістична і зірвала з Београдом і покійним маршалом Югославії Тітом. Сербі і білорусини відправляли теж панахиду за покійного.

Василь Музика був теж громадським діячем. За його почином і фінансовою допомогою чикагська громада купила ще до Першої світової війни Січовий Дім, де відбувалися українські імпрези до віччя включно. Музика заручив гіпотечку—моргедж на Січовий, відтак Гетьманський Дім і мусів сплачувати рати моргеджу. В тому домі мав теж свою канцелярію д-р Тома Лапичак і там заснувалася мільйонна тепер Кредитова Кооператива „Самопоміч“. Дім постарів і вже нині його нема.

І так Василь Музика поховав досвідно всю довірену українську громаду і сам відійшов.

Панахида відбулася з участю о. митра та Бутринського і гробів священників з парафії св. Володимира і Ольги. Інж. Степан Голяш попрощав від громади.

Степан Куропас

Екзекутива...

(Закінчення зі стор. 1)

Таку нагоду треба обов'язково використати, щоб спільно домагатися не тільки звільнення з ув'язнення українських політичних в'язнів, а й надання їм права на виїзд із Совєтського Союзу.

Про Раді Української Спадщини звітував референт зв'язків з організацією Євген Стахів. Від часу створення Ради Української Спадщини, 30-го квітня 1986 року, Рада Директорів відбула наради 4-го червня і 9-го липня ц.р. У складі Ради Директорів входять такі особи: Степан Ворох, Михайло Воскобийник, Роман Гасцький, Осип Голинський, Тарас Гунчак, Роман Данилюк, Уляна Дячук, Ольга Кузьмівич, Уляна Мазуркевич, Іван Олексин, Іванна Рожанковська, Петро Содоль, Володимир Сохан, Ігор Сохан, Зіновій Туркало, Олег Федішин, Іван Флис, Богдан Шебунчак. Погодилися увійти ще такі особи: Марта Богачевська-Хом'як, Лариса Янів-Фонтана, Віктор Рудь, Мирослав Смордовський, Микол Куропас, Ігор Раковський, Андрій Филипович.

На останньому засіданні Ради Української Спадщини та представників існуючих комітетів 9-го липня Екзекутива ухвалила в такому складі: голова — Тарас Гунчак, заступники: Степан Ворох, Іван Олексин, Іванна Рожанковська, секретар — Зіновій Туркало і скарбник — Роман Гасцький. Склад Екзекутиви буде доповнений. В Екзекутиві також залишено два вільні місця для представників УККА.

Рада Української Спадщини ставить собі за завдання боротися проти дезінформації та наклепів у пресі шляхом пресових конференцій, як рівнож заступати інтереси української громади перед урядовими чинниками. Як відомо, УККА вміжчасі скликав свої організації і створив свій комітет оборони доброго імені українців.

Про фінанси звітував скарбник Роман Данилюк. Виплачено до СКВУ 10,000 дол. на рахунок фінансових зобов'язань на біжучий рік (членська вкладка вносить річно 57,500 дол., тобто 22.5 відсотка річного бюджету СКВУ). Р. Данилюк підкреслив, що збірка проходить плывиною і з великим успіхом. Це свідчить, що громадяни розуміли важливість існування УККА і це треба вважати дуже відрізним явищем.

Незабаром в Народному Домі в Нью Йорку буде готова до вжитку канцелярія для УККА.

Кореспондентський секретар Роман Барановський поінформовав, що зредковано і вислано до преси, за попереднім узгодженням з Президією УККА, заяву у справі ядерної катастрофи в Україні. Ця заява появилась на сторінках „Свободи“ з 24-го червня і в „Народній Волі“ з 10-го липня ц.р. Вислано листи до Ради Суспільної Служби при СКВУ у відповідь на лист Ради у справі допомоги Україні після ядерної катастрофи.

Зредковано і видруковано.

РОЗШУКИ

ПОШУКУЮ
п. ДАРИО БОРИСЕВИЧ
з дому КОКОТ,
яка в 1944 р. виїхала з Перемішля до Франції. Хто знав би щось про неї, або вона сама, проситься писати на адресу:
IRENE HOLEJKO
490 Inkster Blvd.
Winnipeg, Manitoba R2W 0K7
Canada

но Бюлетень Екзекутиви УККА ч. 1/7, який розіслано відділом УККА, упрямом крайових організацій-членів УККА, членам Екзекутиви, Крайовій Раді, Контрольній комісії і Товариському суду. В Бюлетені подано адреси членів Екзекутиви і членів Президії Крайової Ради УККА.

Підготовляється чергове число Бюлетеня, яке появиться у вересні ц.р. У ньому будуть поміщені адреси відділів УККА і список крайових організацій-членів УККА.

Відносно зустрічей із речниками УККА і неопределених організацій для узгодження запропонованого шми останніми нового статуту для одної централі, то вони вправді продовжуються (останнє такє засідання відбулося на заклик Владимира Василя Лостена 5-го липня в Керпінсоні), то виглядає позитивне пологодження справи дуже мінімальні. Причиною цього мабуть є те, що коли представники неопределених організацій і УККА вважають, що це є зовсім новий статут для одної централі, то речники УККА все ще вважають, що розглядається їхній статут з метою внести деякі зміни. Покищо УККА не погоджується на зміну назви.

Чергове засідання Екзекутиви назначено на 20-го вересня 1986 року.

Ukrainian Restaurant & Caterers
26 First Avenue
Tel. (212) 473-3550
ВСІ НОВІ музичні касети та платівки в Арці (26 Перша Авеню та прі 2-ої вулиці).

• SERVICE •

The Ukrainian Restaurant & Caterers
132 2nd Ave. (8 St.)
N.Y., N.Y. 10003
212-533-8765
PRIVATE PARTIES
Christenings • Graduations
Showers • Weddings
Anniversaries
Meetings and Wakes

• HELP WANTED •

ПОШУКУЄМО ЖІНКУ,
яка б жила з родиною та
займалася господарською
й опікою над дітьми.

Дзвонити: (201) 886-1475

• FUNERAL DIRECTORS •

UKRAINIAN NATIONAL FUNERAL SERVICE
Український Національний Центар-Пам'ятник поважають всі справи пов'язані з похороном і похованнями в ЗСА.
4111 Pennsylvania Ave., SE
Washington, D.C. 20746
Tel.: (301) 568-0630 — Days
(301) 855-8864 — Sat., Sun.,
Eve. & Holidays
MAIL: PO Box 430
Dunkirk, MD 20754

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568